

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Martina Bobáka a Štěpána Výborného ve věci

žalobkyně: **EKO Agrostav, a.s.**, IČO: 476 72 200
sídlem Tovačovská 300, Přerov
zast. advokátem JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D.
sídlem Karlovo náměstí 28, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 65, Praha 10

**o žalobě proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 4. 4. 2019,
č. j. MZP/2019/430/177**

takto:

- I.** Žaloba se odmítá.
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalobkyni se vrací soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, který bude vyplacen do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Městského soudu v Praze k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Tomáše Těmína, Ph.D., advokáta.
- IV.** Soud vyzývá zástupce žalobkyně JUDr. Tomáše Těmína, Ph.D., advokáta, aby ve lhůtě 1 týdne od doručení tohoto usnesení sdělil číslo bankovního účtu, na který má být vrácen zaplacený soudní poplatek.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu a předcházející řízení

1. Žalobkyně hodlá realizovat v k. ú. Chropyně těžbu šterkopísku. Realizaci jejího záměru údajně brání spleť spor, který soud popíše níže.
2. Od Krajského úřadu Zlínského kraje (krajský úřad) žalobkyně získala kladné stanovisko EIA ze dne **24. 8. 2011**. Krajský úřad následně platnost tohoto stanoviska prodloužil podle § 9a odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, o dalších 5 let, a to do 10. 8. 2022 (stanovisko ze dne **23. 8. 2016**, č. j. **KUZL 52690/2016**).
3. Z podnětu města Chropyně ze dne 13. 4. 2017 krajský úřad dále zahájil přezkumné řízení ve věci prodloužení doby platnosti sporného stanoviska EIA (usnesení ze dne 12. 5. 2017) a v přezkumném řízení zrušil prodloužení platnosti stanoviska EIA ze dne 23. 8. 2016 (rozhodnutí ze dne 11. 9. 2017). Žalobkyně se pak bránila odvoláním, které Ministerstvo životního prostředí zamítlo rozhodnutím ze dne 13. 2. 2018. K žalobě pak toto poslední rozhodnutí pro

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.

nepřezkoumatelnost zrušil Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 19. 6. 2018, č. j. 62 A 56/2018-59. V návaznosti na to krajský úřad pokračoval v přezkumném řízení (oznámení ze dne 12. 7. 2018), které posléze zastavil pro uplynutí prekluzivní lhůty dle § 97 odst. 2 zákona č. 500/2002 Sb., správní řád (usnesení ze dne **30. 7. 2018, č. j. KUZL 55668/2018**).

4. Město Chropyně pak podalo podnět k přezkumu posledně cit. usnesení ze dne 30. 7. 2018. Ministerstvo životního prostředí (správní orgán I. stupně) v přezkumném řízení zrušilo usnesení krajského úřadu, protože tento případ nelze posuzovat z hlediska patnáctiměsíční prekluzivní lhůty dle § 97 odst. 2 správního řádu. Zde se uplatní § 156 odst. 2 správního řádu, dle něhož lze nezákonné vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu zrušit usnesením dokud trvají účinky tohoto vyjádření, osvědčení nebo sdělení (rozhodnutí ze dne **22. 10. 2018, č. j. MZP/2018/570/1217**). V záhlaví označeným rozhodnutím ze dne **4. 4. 2019** (napadené rozhodnutí) ministr zamítl rozklad žalobkyně a potvrdil prvostupňové rozhodnutí ministerstva ze dne 22. 10. 2018.
5. Žalobkyně se správní žalobou domáhá soudního přezkumu napadeného rozhodnutí. Městský soud žalobu odmítl usnesením ze dne 1. 12. 2020, č. j. 14 A 101/2019-40, jelikož měl za to, že žaloba je nepřipustná. Dle něj napadené rozhodnutí nebylo způsobilé zasáhnout do právní sféry žalobkyně. Nejvyšší správní soud (NSS) toto usnesení městského soudu zrušil rozsudkem ze dne 30. 11. 2022, č. j. 9 As 299/2020-33, s tím, že městský soud na věc aplikoval nepoužitelnou judikaturu. NSS zavázal městský soud, aby v dalším řízení posoudil, zda rozhodnutí podle § 97 odst. 3 správního řádu, kterým správní orgán I. stupně zrušil rozhodnutí o zastavení přezkumného řízení podle § 97 odst. 2 správního řádu, mohlo zasáhnout do veřejných subjektivních práv účastníků řízení.

II. Právní hodnocení

6. V dalším řízení se městský soud nejprve zabýval povahou prodloužení platnosti stanoviska EIA, které stálo na počátku přezkumného řízení, jak mu uložil NSS. Zejména zjišťoval, zda jde o
 - a. rozhodnutí,
 - b. závazné stanovisko, které je samostatným rozhodnutím (neboť nevstupuje jako podklad do dalších řízení, případně je mu forma rozhodnutí výslovně zákonem určena),
 - c. závazné stanovisko, které je „toliko“ podkladem (byť závazným) pro konečné rozhodnutí příslušného správního orgánu, anebo
 - d. jiný úkon podle části čtvrté správního řádu.
7. Městský soud předesílá, že respektuje široce vymezené právo žalobců na přístup k soudu, čímž je chrání před odepřením spravedlnosti (denegatio iustitiae). I toto právo má své meze, které se realizují mj. prostřednictvím tzv. kompetenčních výluk. Při výkladu rozsahu těchto výluk, nastanou-li pochybnosti o tom, zda žalobci svědčí právo na přístup k soudu či nikoliv, je nezbytné se přiklonit k výkladu svědčícímu ve prospěch žalobce. Soud přesto dospěl k závěru, že žalobu nelze věcně projednat, avšak z jiného důvodu, než vyjádřil ve svém prvním usnesení v této věci ze dne 1. 12. 2020.
8. Žaloba není přípustná.
9. Jak soud vysvětlí níže, z přezkumného řízení, v němž nadřízený správní orgán rozhodoval o přezkumu prodloužení doby platnosti stanoviska EIA, nemůže vzejít rozhodnutí ve smyslu legislativní zkratky § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), jelikož ani samotné stanovisko o prodloužení doby platnosti, které stálo na počátku sporu, přímo nezakládá, nemění ani závazně neurčuje práva nebo povinnosti osob.
10. Soud si je vědom toho, že Krajský soud v Brně shora zmíněným rozsudkem 62 A 56/2018 bez dalšího přezkoumal rozhodnutí o zrušení prodloužení platnosti závazného stanoviska EIA vydané v přezkumném řízení (viz bod 3 shora). Nutno připomenout, že krajský soud takhle vstřícně postupoval za situace, kdy zde nebyla jednoznačná judikatura, která vylučuje soudní přezkum

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.

rozhodnutí vzešlých z přezkumného řízení obdobných správních aktů (podrobněji níže bod 16 a násl.). Nyní ovšem městský soud nemůže tuto judikaturu pominout.

Forma tzv. prodlužujícího stanoviska EIA

11. V obecné rovině nutno připomenout, že zákonodárce novelizoval zákon o posuzování vlivů na životní prostředí v důsledku rozporu jeho původního znění se směrnicí EIA z roku 2011 (2011/92/EU)¹, tzn. s právem EU. S účinností zákona č. 39/2015 Sb. se původní stanovisko EIA změnilo na závazné stanovisko vydávané v režimu § 149 správního řádu, na rozdíl od předcházející úpravy se z něj tedy stal úkon, jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu v navazujícím řízení. Oproti závaznému stanovisku EIA dle § 9a odst. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, zákonodárce nedefinoval, jakými správními akty, resp. v jaké formě, budou příslušné orgány (ne)prodlužovat dobu platnosti závazného stanoviska EIA.
12. Dle § 9a odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění od 1. 4. 2015, platí, že *platnost stanoviska je 5 let ode dne jeho vydání. Platnost stanoviska může být na žádost oznamovatele prodloužena o 5 let, a to i opakovaně, pokud oznamovatel písemně prokáže, že nedošlo k podstatným změnám realizace záměru, podmínek v dotčeném území, k novým znalostem souvisejícím s věcným obsahem dokumentace a vývoji nových technologií využitelných v záměru.*
13. Vlivem další novelizace zákonodárce posunul regulaci v právě cit. odstavci do nově formulovaného § 9a odst. 4 téhož zákona, dle něhož ve znění do od 1. 11. 2017 do 30. 6. 2023, *platnost stanoviska je 7 let ode dne jeho vydání. Platnost stanoviska příslušný úřad na žádost oznamovatele prodlouží o 5 let, a to i opakovaně, pokud nedošlo ke změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Žádost o prodloužení platnosti stanoviska musí být podána před jejím uplynutím; platnost stanoviska neuplyne, dokud není žádost vyřízena. Součástí žádosti o prodloužení platnosti stanoviska je podklad obsahující popis aktuálního stavu dotčeného území včetně souhrnu změn oproti stavu v době vydání stanoviska. Dojde-li ke zrušení rozhodnutí v navazujícím řízení v prvním stupni podle odstavce 3 věty třetí, má se za to, že platnost stanoviska neuplyne dříve než 60 dnů po dni, kdy ke zrušení takového rozhodnutí došlo.*
14. Dle komentářové literatury zákon váže hmotněprávní podmínky prodloužení platnosti stanoviska na absenci změn podmínek v dotčeném území nebo změn poznatků a metod posuzování. „Zákon však nepředpokládá, že jakákoli změna podmínek v dotčeném území nebo změna poznatků a metod posuzování bude znamenat neprodloužení platnosti stanoviska - pouze takové změny (ať už podmínek v dotčeném území, nebo poznatků a metod posuzování), v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí, budou mít za následek neprodloužení platnosti stanoviska. Dosud neposouzenými významnými vlivy na životní prostředí je třeba rozumět další možné významné vlivy záměru na životní prostředí, tj. jiné než ty, které již byly předmětem procesu EIA“ [srov. DVORÁK, L. Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí: komentář. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018, dostupné v ASPI]. To ovšem nic neříká o právní formě správního aktu, jímž správní orgán dobu platnosti stanoviska prodlouží, či nikoliv. Dvořák v komentáři dodává, že na rozdíl „např. od závazného stanoviska ke ověření změn záměru (viz § 9a odst. 6) zákon nestanoví formu prodloužení platnosti stanoviska; z hlediska svého obsahu i účelu se jedná o tzv. jiný správní úkon podle části čtvrté správního řádu“.
15. Z důvodové zprávy k novele zákona o posuzování vlivů na životní prostředí č. 367/2017 Sb., lze vyčíst, že k „*prodlužování platnosti stanoviska EIA bude docházet stejnou formou jako dosud, tedy úkonem podle části čtvrté správního řádu. Oznamovatel ke žádosti přiloží podklady, ve kterých popíše aktuální stav dotčeného území včetně souhrnu změn oproti stavu v době vydání stanoviska. Příslušný úřad vezme při prodlužování platnosti stanoviska EIA tyto podklady v úvahu (případně si může opatřit i další podklady nezbytné k tomu, aby zjistil skutečný stav věci, tj. zda došlo k takovým změnám v území či změnám poznatků a metod posuzování, v jejichž*

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. 12. 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí. Úř. věst. L 26, 28. 1. 2012, s. 1-21.

důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí“ (sněmovní tisk č. 1003, 7. volební období 2013 - 2017, digitální repozitář, www.psp.cz).

16. Aniž zákonodárce jasně v novele zákona o posuzování vlivů na životní prostředí uvedl, jakou formu má mít správní akt – prodloužení doby platnosti závazného stanoviska EIA, předkladatel novely č. 367/2017 Sb. měl jednoznačnou odpověď na tuto otázku. Prodlužující stanovisko je dle něj úkonem podle části čtvrté správního řádu, tzn. vyjádřením, osvědčením nebo sdělením. Tento názor převzal také Městský soud v Praze v usnesení ze dne 23. 11. 2022, č. j. 18 A 77/2022-37, *České šterkopísky*, kterým odmítl zásahovou žalobu proti sdělení o neprodloužení doby platnosti závazného stanoviska EIA (srov. tamtéž, bod 15).
17. V usnesení 18 A 77/2022, *České šterkopísky*, se soud nevyjadřoval k povaze prodloužení doby platnosti závazného stanoviska EIA. Až NSS v rozsudku ze dne 17. 12. 2021, č. j. 1 As 236/2018-86, č. 4292/2022 Sb. NSS, *Rychlostí silnice R55* – jakkoli se zabýval hlavně zákazem tzv. salámové metody – vyjevil alespoň základní východiska pro další práci s prodloužením platnosti stanoviska EIA. Předně je třeba poukázat na to, že při výkladu § 9 odst. 3 (resp. § 9 odst. 4 v pozdějším znění) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, je třeba ctít smysl a účel zákona a rovněž unijní směrnice (tamtéž, bod 20). Dle směrnice EIA je třeba posoudit vlivy záměru na životní prostředí v zásadě ihned, jakmile je možné identifikovat a posoudit všechny vlivy, které konkrétní záměr může mít na životní prostředí, a zároveň požadavek na povolení záměru v rozumné lhůtě, aby byla zaručena *aktuálnost* posouzení (tamtéž, bod 43 včetně odkazů na judikaturu). Při prodloužování doby platnosti závazného stanoviska nelze hledět „pouze na vlivy, které by vznikly při provádění záměru v určitém okamžiku v minulosti. Musí se naopak vztahovat na všechny vlivy, jejichž vznik lze skutečně očekávat ke okamžiku vydání povolení“ (rozsudek *Rychlostí silnice R55*, bod 58 s odkazem na stanovisko generální advokátky J. Kokott k věci C-416/10, *Křižan*, bod 126). Z uvedeného plyne, že úprava prodloužování stanoviska EIA nesmí umožnit obcházení povinnosti komplexního posouzení původního záměru v nových podmínkách. Platnost stanoviska je základním institutem zajištění aktuálnosti závazného stanoviska EIA, a to vedle jiných institutů s podobnými funkcemi, jednak ověřovacího stanoviska (čl. II bod 1. zákona č. 39/2015 Sb.), jednak verifikačního stanoviska, tzv. coherence stamp, dle § 9a odst. 4 a 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění do 31. 10. 2017.
18. Na to konto nelze opomenout rozsudek NSS ze dne 13. 7. 2020, č. j. 8 As 98/2019-26, *Dobývací prostor Jenišov*, v němž NSS – podobně jako městský soud v usnesení 18 A 77/2022, *České šterkopísky* – posuzoval přípustnost žaloby mj. proti prodloužení doby platnosti stanoviska EIA. Přitom s odkazem na závěry rozsudku NSS ze dne 14. 6. 2007, č. j. 1 As 39/2006-55, *Rozšíření dálnice D1 v úseku Kývalka – Holubice*, dospěl k tomu, že stejně jako je ze soudního přezkumu vyloučeno závazné stanovisko dle § 9a odst. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, je třeba vyloučit i stanovisko/sdělení prodlužující platnost původního závazného stanoviska EIA. Takový postup označil jako souladný s požadavky čl. 9 Aaurhuské úmluvy. Navíc bod 15 odůvodnění rozsudku 8 As 98/2019, *Dobývací prostor Jenišov*, je třeba v souladu s požadavkem na bezrozpornost právního řádu vykládat tak, že pokud nelze připustit soudní přezkum samotných závazných stanovisek, nelze se z povahy věci samostatnou žalobou bránit ani proti prodloužení doby platnosti takového závazného stanoviska. Z materiálního pohledu se jedná pouze o prodloužení platnosti původního stanoviska, které je nerozlučně spjata s tímto původním závazným stanoviskem, a proto samo o sobě nemůže nijak zasahovat do veřejných subjektivních práv stejně jako tomu je u původního závazného stanoviska.
19. K tomu třeba dodat, že vedle prodlužovacího stanoviska je z procesního hlediska třeba zacházet jako se zvláštním druhem vyjádření dle částí čtvrté správního řádu i se samotným závazným stanoviskem dle § 149 správního řádu, tj. i se závazným stanoviskem dle § 9a odst. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Příznak zvláštnosti je dán jen tím, že na rozdíl od prostého vyjádření dle části čtvrté správního řádu, je závazné stanovisko vsutku závazným podkladem pro rozhodnutí v navazujícím řízení (srov. Vedral, J., *Správní řád: komentář*. Praha: Bova Polygon, II. Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.

aktualizované a rozšířené vydání, 2012, s. 1138). Závazné stanovisko dle § 9a odst. 1 a prodlužující stanovisko v režimu § 9 odst. 3, resp. od 1. 11. 2017 dle § 9 odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí mají z procesního hlediska totožnou formu.

Přípustnost soudního přezkumu ve věci prodlužujícího stanoviska EIA

20. Městský soud tedy k úkolu, který mu uložil NSS (viz bod 6 shora) konstatuje, že správní akt, jímž je prodloužena doba platnosti závazného stanoviska EIA, není rozhodnutím, protože sám o sebe přímo nezakládá, nemění, neruší ani neurčuje práva a povinnosti. Není ani závazným stanoviskem, které by bylo samostatným rozhodnutím, jelikož jako nutný podklad vstupuje do navazujícího řízení (územní rozhodnutí, stavební povolení apod.) a není ani závazným stanoviskem, protože právní předpisy mu takovou formu nepřirklly. Z výše uvedeného plyne jednoznačný závěr. Byť tento „prodlužovací správní akt“ je sdělením či osvědčením, tj. úkonem podle části čtvrté správního řádu, je třeba na něj vztáhnout stejná měřítká jako jsou ty, která zákon a judikatura používají při práci s vlastními závaznými stanovisky dle § 9a odst. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (viz podrobněji bod 18 shora).
21. Dále nutno připomenout závěry rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 12. 2020, č. j. 2 As 8/2018-76, č. 4139/2021 Sb. NSS, *Praba Michal*, který se zabýval přípustností soudního přezkumu rozhodnutí, které vzešlo z přezkumného řízení závazného stanoviska dle § 149 odst. 6 správního řádu, konkrétně závazného stanoviska na úseku památkové péče. Jakkoli toto stanovisko nelze volně zaměňovat se závazným stanoviskem EIA, městský soud nemá pochyb o plné přenositelnosti obecných právních závěrů rozšířeného senátu NSS do působnosti zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. V této věci městský soud nemohl opomenout zejména následující závěry:

[41] Má-li být v případě závazných stanovisek v zásadě z procesních důvodů upřednostněn spíše celostní pohled na předmět správního řízení, pro něž je závazné stanovisko podkladem, před dílčím pohledem zohledněným v každém jednotlivém závazném stanovisku, není důvod nahlížet jinak na úkony, jimiž se dílčí závazné stanovisko ruší. Stejně jako závazné stanovisko, není totiž ani úkon, jímž je zrušeno, „posledním slovem“ správních orgánů ve věci, která je předmětem konečného správního rozhodnutí. Co více, není „posledním slovem“ dokonce ani ve vztahu k dílčímu předmětu samotného závazného stanoviska.

[43] Dospěl-li rozšířený senát v rozsudku ve věci *Závazná stanoviska II* k závěru, že tato stanoviska „sama o sobě nezakládají, nemění, neruší nebo závazně neurčují práva nebo povinnosti“, neboť k tomu dochází až případným vydáním konečného rozhodnutí, pro něž bylo stanovisko závazným podkladem, nelze v případě úkonu, jímž je závazné stanovisko zrušeno spatřovat samostatný zásah do subjektivních veřejných práv jakýchkoliv osob, a to ani ve smyslu jejich právní sféry, jak ji vyložit rozšířený senát již v usnesení ve věci *Závazná stanoviska I*.

[46] Rozšířený senát si je samozřejmě vědom, že zrušení závazného stanoviska před vydáním konečného rozhodnutí představuje procesní komplikaci, která může mít v případě řízení o žádosti (zpravidla o povolení nějaké činnosti) negativní časové, případně i ekonomické důsledky pro dotčené osoby, zejména žadatele. Tyto důsledky se však zásadně neliší od jiných procesních úkonů správních orgánů v průběhu správního řízení, jako jsou například výzvy žadateli k předložení či doplnění podkladů pro rozhodnutí, opatřování (dodatečných) podkladů samotným správním orgánem, přerušení řízení nebo (a zejména) zrušení prvostupňového rozhodnutí odvolacím správním orgánem. Jakkoliv mohou být i jejich dopady na časový průběh řízení citelné, platná právní úprava soudního přezkumu činnosti veřejné správy dává soudům jen velmi omezené možnosti do takových situací zasahovat.

[47] Rozšířený senát považuje za klíčové, že soudní ochrana práv dotčených osob je zajištěna pro případ, nebude-li nové závazné stanovisko vydáno a řízení, v němž má být vydáno rozhodnutí tímto stanoviskem podmíněné, bude z tohoto důvodu zastaveno. Proti rozhodnutí o zastavení řízení totiž lze podat žalobu podle § 65 s. ř. s. V řízení o ní soud k žalobní námitce přezkoumá i zákonnost úkonu, jímž došlo ke zrušení závazného stanoviska dotčeného orgánu, neboť se v tom případě jedná o závazný podklad rozhodnutí o zastavení řízení (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

22. Rozšířený senát v rozsudku 2 As 8/2018, *Praba Michal*, bod 65, vyslovil jednoznačný závěr, že úkon „jímž nadřízený orgán v přezkumném řízení podle § 149 odst. 6 spr. ř. zrušil závazné stanovisko dotčeného orgánu,

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.

není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., a je proto ze soudního přezkumu vyloučen podle § 70 písm. a) s. ř. s. Žalobu proti takovému úkonu musí soud odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. d) s. ř. s.“

23. V této souvislosti nelze opomenout ani navazující rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2021, č. j. 4 As 144/2020- 61, *CENNZO Ostrava*, dle něhož nelze žalobou proti rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. přezkoumat závazné stanovisko EIA vydané dle § 9a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, jelikož samo stanovisko přímo nezakládá, nemění ani závazně neurčuje práva nebo povinnosti osob. Zákonnost závazného stanovisko lze přezkoumat *pouze* v rámci přezkumu rozhodnutí, pro něž bylo podkladem, tzn. přezkumu rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení (např. územní rozhodnutí, stavební povolení apod.). V rámci žaloby proti rozhodnutí v navazujícím řízení lze přezkoumat i zákonnost správního aktu, který „zformalizoval“ původní závazné stanovisko EIA (ověřovací stanovisko) či verifikoval totožnost původního a aktuálního záměru, což se děje prostřednictvím tzv. *coherence stamp* (srov. např. rozsudky NSS ze dne 6. 5. 2016, č. j. 10 As 250/2015-92, *Plzeňská teplárenská*; nebo ze dne 17. 12. 2021, č. j. 1 As 236/2018-86, č. 4292/2022 Sb. NSS, *Rychlostí silnice R55*).
24. Městský soud nemá pochyb o tom, že tyto závěry rozšířeného senátu NSS ve věci *Praha Michal* je třeba – s přihlédnutím ke shora uvedeným závěrům rozsudku 8 As 98/2019, *Dobývací prostor Jenišov* – vztáhnout také na přípustnost soudního přezkumu rozhodnutí vzešlých z přezkumného řízení prodloužení doby platnosti stanoviska EIA dle § 9 odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Byť tento správní akt není *ipso iure* závazným stanoviskem dle § 149 správního řádu, pro jeho materiální spojení s tímto stanoviskem je tak s ním třeba zacházet, tj. jako se samotným závazným stanoviskem EIA dle § 9a odst. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí vydaným v režimu § 149 odst. 1 správního řádu. Na tom nic nemění ani fakt, že se z formálního pohledu jedná o úkon dle části čtvrté správního řádu (ostatně i závazné stanovisko dle cit. § 9a odst. 1 je z formálního hlediska úkonem dle částí čtvrté správního řádu; viz bod 19 shora). Ve shodě s rozšířeným senátem NSS dodává městský soud, že legitimním důvodem pro vyloučení soudního přezkumu v tomto případě je právě skutečnost, že zrušení prodlužujícího stanoviska není oním „posledním slovem“ správních orgánů s přímými důsledky do právní sféry dotčených osob, třeba na rozdíl například od zrušení vysokoškolského diplomu (rozsudek 2 As 8/2018, *Praha Michal*, bod 63). V tomto směru nemůže městský soud k přezkumu nyní napadeného rozhodnutí zavazovat dílem překonaný rozsudek NSS ze dne 7. 5. 2015, č. j. 7 As 16/2015-76, *Letiště Vodochody*.
25. Za této situace městský soud neshledal, že by žalobkyně mohla být *přímo* zasazena rozhodnutím o zrušení usnesení o zastavení přezkumného řízení ve věci prodloužení platnosti stanoviska EIA, pokud by ve smyslu výše uvedeného nemohla být *přímo* zasazena ani samotným zrušením prodloužení stanoviska EIA. Rozhodnutí žalovaného vzešlo z přezkumného řízení správního aktu, který žalobkyni nemohl za žádných okolností přímo – ve smyslu § 65 s. ř. s. – zasáhnout na jejich právech. Na tom nic nemění ani upozornění NSS v rozsudku 9 As 299/2020 v této věci, že nyní přezkoumávané rozhodnutí je rozhodnutím dle § 97 odst. 3 správního řádu. V jeho důsledku nedojde k obnovení právního stavu před zahájením přezkumného řízení, ale správní orgány získají opět možnosti přezkoumat již jednou přezkoumávané prodlužující stanovisko (*pozn.*: NSS v bodě 13 jeho rozsudku zjevně nemířil na přezkoumání pravomocného rozhodnutí, ale na opětovné přezkoumání prodlužujícího stanoviska).
26. S ohledem na výše uvedené by městský soud popřel spletitou linii judikatury NSS, pokud by v této věci bez dalšího připustil soudní přezkum napadeného rozhodnutí v režimu § 65 s. ř. s.
27. Městský soud dále zvažoval, zda by napadené rozhodnutí, byť je vyloučeno ze soudního přezkumu v režimu žaloby proti rozhodnutí dle § 65 s. ř. s., mohl věcně přezkoumat v rámci zásahové žaloby dle § 82 s. ř. s. Avšak obdobně jako předtím městský soud v již cit. usnesení 18 A 77/2022, *České štěrkořepky*, dospěl k závěru, že proti napadenému rozhodnutí nelze připustit ani zásahovou žalobu. Žalobkyni v tomto nepomohou ani závěry rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.

26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS, *Žaves*, které je třeba vykládat s potřebnou mírou zdrženlivosti (tamtéž, bod 80). Pokud by rozšířený senát ve věci *Žaves* zamýšlel popřít, resp. upravit závěry cit. rozsudku ve věci *Praba Michal*, jistě by to výslovně udělal. Ostatně měl k tomu prostor, jelikož ve věci *Žaves* rozhodoval jen přibližně 3 měsíce po vydání rozhodnutí ve věci *Praba Michal*. Stále tedy platí, že zásahová žaloba rozhodně nemá sloužit k tomu, aby se jí žalobce vlomil do probíhajícího řízení, resp. předběžně se chránil před jiným, než jím kýženým výsledkem takového řízení. Soud totiž není pomyslný supervizor, který monitoruje dílčí kroky správních orgánů v rámci probíhajícího správního řízení (rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2020, č. j. 10 Afs 304/2019-39, *Hortim*, bod 20 a násl.). O to víc by soud neměl monitorovat jednotlivé dílčí kroky správních orgánů při přípravě (či přezkumu přezkumu) podkladových materiálů, které samy o sobě nejsou rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s.

28. Nastíněný mechanismus soudního přezkumu žalobkyni nezbavuje procesních práv. Ze systémového hlediska spíše předchází parcelizaci správních řízení či jiných souvisejících úkonů správních (dotčených) orgánů na úseky, které by potenciální žalobci mohli dle libosti napadat samostatnými žalobami. Účelem tohoto výkladu je mj. předejít paralýze nejrůznějších činností veřejné správy. Nelze opomenout ani to, že rozšířený senát v rozsudku 2 As 8/2018, *Praba Michal*, v této souvislosti neopomněl v bodě 64 odpovědět na jiný související dotaz předkládajícího senátu a vyslovil že „*úkon, jímž nadřízený správní orgán v přezkumném řízení zrušuje závazné stanovisko dotčeného orgánu, nemůže být samostatně soudně přezkoumatelný ani žalobou proti nezákonnému zásahu podle § 82 s. ř. s. Jak bylo odůvodněno výše, zrušení závazného stanoviska se (obdobně jako závazné stanovisko samo) v právní sféře dotčených osob neprojeví přímo, ale případně až spolu s konečným rozhodnutím ve věci*“. Jelikož by to nepřispělo k projednatelnosti žaloby, soud v této věci žalobkyni nepoučoval o možnosti změnit žalobní typ ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 2398/18 (N 147/95 SbNU 272) bod 70.
29. V nynějším řízení nelze než žalobkyni odkázat, že – pokud před správními orgány neuspěje s jejím podnikatelským záměrem – může podat žalobu dle § 65 s. ř. s. proti rozhodnutí v navazujícím řízení, které jistě soudnímu přezkumu podléhá.
30. Dle § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Podle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne žalobu, pokud je podle tohoto zákona nepřijatelná. Podle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba nepřijatelná, domáhá-li se žalobce přezkoumání rozhodnutí, které je dle tohoto zákona z přezkumu vyloučeno.

III. Závěr a náklady

31. Jak uvedeno shora napadené rozhodnutí není způsobilé přímo zasáhnout do právní sféry žalobkyně. Napadené rozhodnutí nelze přezkoumat, jelikož spadá do množiny vymezené kompetenční výlukou dle § 70 písm. a) s. ř. s. Nejedná se o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. Proto je tato žaloba nepřijatelná podle § 68 písm. e) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s. Městský soud tedy žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pro nepřijatelnost.
32. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta (§ 60 odst. 3 s. ř. s.; výrok II).
33. O vrácení soudního poplatku rozhodl soud podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, dle něhož soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut. Soud tedy výrokem III vrátí žalobkyni soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích bude poplatek žalobkyni vrácen ve Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.

lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Zároveň s tím soud vyzval zástupce žalobkyně ke sdělení čísla účtu, na nějž má být vrácen zaplacený soudní poplatek (výrok IV).

Poučení:

Proti výrokům I a II tohoto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Proti výrokům III a IV tohoto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.].

Praha, 1. února 2023

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.